

„Боротьба Велетнів“

Автор
сценарія
„Боротьби Велетнів“
С. Л а з у р і н

Текстильні фабрики збентежені несподіваною звісткою, за яку так страшенно голосять газети: інженір Георг Куртніц винайшов машину, що в текстильному виробництві зберігає 25% живої робочої сили.

Фабриканти захоплені цим винаходом, кожний

прагне придбати його і, врешті, Акційне Т-во Сукняної Мануфактури «Джером-Рингдаль і К°», що має на чолі «короля» Макса Рингдаль — купує цю машину.

Машину збудовано. На фабриці робітників звільняють. Страйк, що спалахнув — придушено. Акційне Т-во тріумфує перемогу. Завдяки винайденій машині, вдешевивши своє виробництво, воно нищить конкурентів. Поодинокі дрібні фабрики ліквідуються, не маючи змоги боротися. Безробіття зростає. Великі сукняні промисловці також збентежені цією перемогою Т-ва, бо подальші успіхи Т-ва загрожують і їм руйною. І ось найбільші сукняні фірми об'єднуються в один могутній трест, що починає боротьбу за ринок з Акційним Т-вом «Джером-Рингдаль та К°».

На допомогу їм приходить винахідник Ребек, що пропонує машину, яка економить робочу енергію на 50%. Цю пропозицію трест приймає з ентузіазмом. Винахід куплено.

На винахід витрачено колосальні кошти, і одразу ж його реалізують на одній з фабрик тресту.

Співвідношення сил гостро змінюється. Тепер вже ціни на сукняному ринку диктує Трест. Боротьба між трестом з Акційним Товариством кінчається поразкою Т-ва, а його голова — Макс Рингдаль, рятуючи своє майно, входить пайщиком у Трест, завдяки своїй дочці Емілії, що одружилася з головою Правління Тресту — винахідником Ребеком.

Найбільшого конкурента — знищено. Зараз вже ніяких перепон немає на шляху Треста, що цілком завоював сукняний ринок. Поодинокі фабрики, що намагаються ще продовжувати боротьбу з Трестом — зникають одна за другою, немов пухирі на воді, збільшуючи кадри безробітних. Безробіття зростає до неймовірних розмірів.

Обурення робітничих мас росте. Соціалісти мовчать. Вони не хочуть почати боротьбу з урядом, на-

магаючись через парламент погодитись з буржуазією. Рішуча політика комуністичної партії, що закликає робітничі маси до політичної боротьби й до озброєного повстання, зустрічає напкій відгук поміж організованого пролетаріату.

Оголошується загальний страйк, що швидко переходить у озброєне повстання.

Це лише частина фабули, на тлі якої розгортається бурхливе, стрімке життя робітника — Якоба Мюллера й жалю гідна доля робітничі на одній з фабрик Акційного Товариства «Джером Рингдаль» — Майки Корк.

На барикадах розв'язується цей драматичний вузол.

Широкий розмах теми сценарія повів до відповідного розмаху у постановці. Дев'ять місяців ретельно, майже морочливо, творили картину, кадр за кадром на 2-ій Фабриці ВУФКУ в Ялті.

Декорації бідних робітничих кварталів змінювалися розкішними будинками мільйонерів, що так само уступали місце велетенським машинам, які до самого неба підіймали верхівлі своїх ажурних конструкцій. Сьогодні натовпи розпалених пишних біржовиків сповнюють усі три поверхи збудованої біржи, в нервовому напруженню, в нестямному бажанні купити прибуткові акції Т-ва «Джером Рингдаль». Взавтра зради рахитичні звуки «фокстроту» й «шиммі» колісають в еротичному ритмі бальовий натовп гостей на банкеті в мільйонера Рингдаль, а вже з-вечора зазвонює й обурено клацали постріли рушниць на барикадах, в повітрі розривалися гранати, руйнуючи бетонно-скляні стіни павільйону фабрики.

Усе це було на березі блакитного моря, в маленькій, майже одрізаній од усього світу перлисті Ялті, що сховалася від південного гарячого сонця в високих горах, де, щоби дістати статистів, помрежу доводилося вербувати охочих по саваторіях, готелях та ресторанах, а потім, замкнувши

„Боротьба Велетнів“ — Біржовики купують акції

браму фабрики, самому сховатися де-небудь у захисному місці від справедливого гніву «акторів». Вони вже давно спізналися на обід і провозять свою «смерть годину» під гарячим сонячним промінням та яскравим струмінням дратуючого фіолетового світла прожекторів.

Отак, з великими труднощами, під супровід музики, під шалене трюкання гармат, під виття розпаленого натовпу статистів, що набралися смаку до своєї ролі, під погукування помрежів і гримкий режисерів голос, що командував через рупор— кадр за кадром, картина за картиною, епізод за епізодом, творили велетенську епопею класової боротьби...

...Отак створювалась «Боротьба велетнів».

В картині брали участь біля 5.000 народу: робітники, комсомольці, учні й червоноармійці. Грандіозні сцени боїв робітництва, що повстало проти своїх експлуаторів, з військом, що було на боці буржуазної держави, знімалися на вулицях та площах Одеси.

Кілька почей темряву одеської ночі прорізали проміни прожекторів, трусилися й дзеленчали шибки будишків од вибухів гармат і бомб, тисячі людей бігали й клацали затворами рушниць на величезних барикадах, що були побудовані на вулицях.

У фільмові, як ми вже зазначали, є два ворожі табори, табор буржуазії та робітничя класа.

Почнемо з табору буржуазії. Тут головні дієві особи: «король» Макс Рингдаль, його дочка Емілія та заводський майстер, лбокай буржуазії Кибас.

Макса Рингдаль грає артист Платонов. Його високе чоло, суворий погляд та аристократичні риси обличчя, як найбільше дають витриманого, завзятого капіталіста, що зважає кожний свій крок і ставить до робітників, як до робочої худоби.

Емілію—дочку Макса Рингдаль грає Додонова. Вона дуже влучно дала холодну й неприступну дочку капіталіста, свідому того, що її батько має велику владу, владу грошей.

Майстра Кибаса грає артист Лагутін. Він уміло дав хитрого й жорстокого з робітниками й улесливого перед своїми панам лбокай—доглядача, майстра заводу. Кибас—це бридкий і характерний тип майстрів з великої капіталістичної індустрії Заходу. В Спінклера часто можна зустрінути такого типа в його романах.

Головні ролі робітників за сценарієм припадають на робітника Якоба, Гауса та робітницю Майку.

Роллю Гауса виконує артист Данилов. Він дав постать свідомого, дужого робітника, що міцно зв'язаний з робітничими масами.

Брата Гауса, Якоба грає артист Гризунов. Гаус—це молодий робітник, який вагається пристати до робітничого руху і власними силами думає знищити експлуатацію, дірвавши машини на заводі. Але ні, це не шлях боротьби. І ось він перший в лавах демонстрантів, на вулицях міста, на барикадах. Це теж дуже характерна постать. Робітницю Майку—

цей образ чудово створила Шатернікова. Ось такі головні ролі фільму, що дають йому жива дію та фабулу, перевиту досконалою грою. Силами цих артистів, талановитим режисером Віктором Туріним та архітектором Шарфенбергом, який не що-давно приїхав з Німеччини, де разом з режисером Джоє Май ставив відомі картини «Дочка Фараона» та «Індійська домовина», і оператором Форест'є, який відомий своєю художньою та майстерською працею по всьму С.Р.С.Р., зроблено один з найкращих фільмів радянського виробництва.

З певністю можна сказати, що це один з найкращих радянських фільмів, який на нашому голодному на добру продукцію ринкові матиме чималіі поспіх.

В нашій пресі часто можна зустріти нарікання, що по наших екранах демонструються закордонні, ідеологічно невтримані фільми, часто-густо просякнуті міщанськими смаками та поглядами, що їх плекає капіталізм, часто можна почути нарікання й на наші радянські фільми, що вони технічно недоскопалі, не зовсім художні.

І от на цей раз фільм «Боротьба Велетнів» хоч трохи зменшує цей голод на добрий фільм на нашому ринкові, а крім того своїми художніми та технічними якостями він може конкурувати з найкращими закордонними фільмами.

«Боротьбу Велетнів» вже бачили трудящі Харкова, столиці України, й Ялти, міста, де «Боротьба Велетнів» готувалася. Відгуки на цю картину тих, що її бачили, краще за все свідчать про її якість.

«Режисерська й операторська робота у цьому фільмі досягла рівня, ще небувалого в нашій кінематографії»—кажуть вони. Гадаємо, що не помиляються, бо й справді в боротьбі двох велетнів—американського й нашого фільму на радянському ринкові—«Боротьба Велетнів», знаємо, переможе.

Л. С.

«Боротьба Велетнів»
Танцівники з кабарє